

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

INSO-IEC

60601-2-28

1st. Edition

Identical with
IEC 60601-2-28:2010
May.2013

استاندارد ایران-آی ای سی

۶۰۶۰۱-۲-۲۸

چاپ اول

اردیبهشت ۱۳۹۲

تجهیزات الکتریکی پزشکی - قسمت ۲۸-۲:
الزامات ویژه برای ایمنی پایه و عملکرد
ضروری مجموعه تیوب مولد اشعه ایکس برای
تشخیص پزشکی

Medical electrical equipment –
Part 2-28: Particular requirements for
the basic safety and essential
performance of X-ray tube assemblies
for medical diagnosis

ICS:11.040.55

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاهای کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«تجهیزات الکتریکی پزشکی - قسمت ۲: الزامات ویژه برای ایمنی پایه و عملکرد ضروری

مجموعه تیوب مولد اشعه ایکس برای تشخیص پزشکی»

سمت و / یا نمایندگی

مدیر عامل شرکت بهساز طب

رئیس:

صیادی، سعید

(فوق لیسانس الکترونیک)

دیپر:

کارشناس شرکت امین کیفیت بصیر

ضیاپور، یونس

(فوق لیسانس مهندسی پزشکی)

اعضاء: (به ترتیب حروف الفبا)

پژوهشگر

آسیه آهنی

(دانشجوی دکترا مهندسی پزشکی)

کارشناس مسئول اداره تجهیزات پزشکی

بادامچی، مهرام

وزارت صنایع و معادن

(فوق لیسانس مهندسی پزشکی)

مدیرفنی شرکت راهیان تجارت تابان

رؤوف، مینا

(فوق لیسانس مهندسی پزشکی)

مدیر رادیولوژی سینا و کارشناس وزارت بهداشت

زبانفهم، محمدرضا

(لیسانس رادیولوژی)

کارشناس شرکت دستان

ضیاپور، سعیده

(فوق لیسانس مخابرات)

مدیرعامل شرکت امین کیفیت بصیر

عادلی میلانی، مهدی

(لیسانس مدیریت صنعتی)

فرجی، رحیم
(لیسانس شیمی)

کارشناس گروه پژوهشی مهندسی پزشکی
موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

محمودیان، علی
(فوق لیسانس مکانیک)

کارشناس گروه پژوهشی مهندسی پزشکی
موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

معینیان، سید شهاب
(فوق لیسانس شیمی)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
و	پیش گفتار
ز	مقدمه
۱	۱-۲۰۱ هدف، دامنه کاربرد و استانداردهای مرتبط

پیش گفتار

استاندارد "تجهیزات الکتریکی پزشکی - قسمت ۲۸-۲: الزامات ویژه برای ایمنی پایه و عملکرد ضروری مجموعه تیوب مولد اشعه ایکس برای تشخیص پزشکی" که پیش نویس آن در کمیسیون های مربوط توسط شرکت امین کیفیت بصیر بر مبانی روش تنفيذ مورد اشاره در راهنمای ISO/IEC Guide21-1 (پذیرش منطقه ای یا ملی استانداردهای بین المللی و دیگر مدارک استاندارد) به عنوان استاندارد ملی، تهیه شده و در سیصد و بیست و هشتادین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد مهندسی پزشکی مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۵ مورد تصویب قرار گرفته است. اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ ، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت . بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

این استاندارد ملی بر اساس پذیرش استاندارد "بین المللی" به شرح زیر است:

IEC 60601-2-28:2010, Medical electrical equipment - Part 2-28: Particular requirements for the basic safety and essential performance of X-ray tube assemblies for medical diagnosis

مقدمه

نشان ستاره بر روی یک عنوان در ابتدای یک پاراگراف یا بر روی عنوان یک جدول نشان می دهد که در مورد آن عنوان، توضیح یا راهنمایی در پیوست AA آمده است.

تجهیزات الکتریکی پزشکی - قسمت ۲۸-۲: الزامات ویژه برای ایمنی پایه و عملکرد ضروری مجموعه تیوب مولد اشعه ایکس برای تشخیص پزشکی

این استاندارد ملی، بر اساس پذیرش استاندارد بین المللی IEC 60601-2-28:2010 تدوین شده است.

۱-۲۰۱ هدف، دامنه کاربرد و استانداردهای مرتبه

بند ۱ استاندارد عمومی به همراه موارد زیر کاربرد دارد:

۱-۱-۲۰۱ هدف

جایگزین شود:

هدف از تدوین این استاندارد ویژه، تبیین الزامات ویژه برای ایمنی پایه و عملکرد ضروری مجموعه تیوب مولد اشعه ایکس برای تشخیص پزشکی می‌باشد.

۲-۱-۲۰۱ دامنه کاربرد

جایگزین شود:

این استاندارد ملی برای ایمنی پایه و عملکرد ضروری مجموعه تیوب مولد اشعه ایکس و اجزای آن کاربرد دارد:

- که از این پس به آنها تجهیزات الکتریکی پزشکی اطلاق می‌شود؛

- برای تصویربرداری و تشخیص پزشکی به کار گرفته می‌شوند.

در صورتی که یک بند یا زیربند به طور خاص فقط برای تجهیزات الکتریکی پزشکی یا فقط برای سیستم‌های الکتریکی پزشکی کاربرد داشته باشد، عنوان و محتوای آن بند یا زیربند این نکته را تصریح خواهد کرد. در غیر این صورت آن بند یا زیربند هم برای تجهیزات الکتریکی پزشکی و هم برای سیستم‌های الکتریکی پزشکی، هر جا که مناسب باشد، کاربرد دارد.

یادآوری- این استاندارد برای مجموعه تیوب مولد اشعه ایکس به عنوان قسمتی از مجموعه ژنراتور^۱ اشعه ایکس و تیوب‌های مولد اشعه ایکس مونوبلاک^۲ نیز کاربرد دارد.

تغییرات (در پذیرش استاندارد بین المللی IEC 60601-2-28 به عنوان استاندارد ملی)

- جمله مربوط به شرح عناوین ستاره دار به مقدمه اضافه شده است.

کلیه بندهای استاندارد بین المللی IEC 60601-2-28 در مورد این استاندارد معتبر و الزامی است.

1 - Generator

2 - X-ray tube heads